

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon

Koen Willems

Datum

25 augustus 2016

Ons kenmerk

Cft 201600181

Pagina

1/7

Telefoonnummer

+5999 4619081

E-mail

info@cft.cw

Uw kenmerk

Bijlagen

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp

Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage 2016 Sint Maarten

Geachte heer Gibson,

Op 10 augustus 2016 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de tweede uitvoeringsrapportage (UR) 2016 van Sint Maarten ontvangen. In deze brief geeft het Cft zijn reactie op de 2^e UR. Zoals gebruikelijk is deze brief tevens in afschrift verstuurd aan de voorzitter van de Staten.

Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) ontvangt het Cft uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal de uitvoeringsrapportage. Het Cft complimenteert u met het tijdig indienen van de 2^e UR.

Oordeel

In de vastgestelde begroting 2016 is het totaal aan baten geraamd op ANG 468,2 mln en het totaal aan lasten op ANG 442,9 mln. Het begrotingssaldo van ANG 25,3 mln zou toereikend zijn om aan de tekortcompensatie in 2016 van ten minste ANG 20,0 mln te voldoen waarbij een overschot van ANG 5,3 zou resteren. In zijn advies op de vastgestelde begroting 2016 (kenmerk: Cft 201600113) heeft het Cft geconcludeerd dat de begroting 2016 aan de normen van art. 15 Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) voldoet en in voldoende mate invulling geeft aan de eerste drie punten van de aanwijzing.

Op basis van de rapportage over het eerste kwartaal is echter geconstateerd dat het begrotingssaldo was verslechterd met ANG 8,6 mln. In zijn reactie op de 1^e UR (kenmerk: Cft 201600142) heeft het Cft aangegeven dat maatregelen genomen dienden te worden om ervoor te zorgen dat de begroting gedurende 2016 aan de normen van de Rft en de punten van de aanwijzing blijft voldoen. De voortgang met betrekking tot de in de reactie op de 1^e UR voorgestelde maatregelen, hebben het Cft tot op heden onvoldoende comfort gegeven met betrekking tot het realiseren van de begroting.

Uit de 2^e UR volgt dat de gerealiseerde inkomsten in toenemende mate achterblijven bij de begroting. Dit is ook het geval voor de gerealiseerde lasten, echter in mindere mate dan de shortfall op de inkomsten, waardoor het begrotingssaldo verslechtert. In het eerste halfjaar is gebleken dat het begrotingssaldo ANG 11,0 mln lager is dan begroot. Het Cft concludeert dat bij ongewijzigd beleid het begrotingssaldo ultimo 2016 nog verder zal achterblijven. Hierdoor zal in 2016 niet minimaal ANG 20,0 mln aan tekorten uit voorgaande jaren kunnen worden gecompenseerd. Verder is het realiseren van de begroting in toenemende mate afhankelijk van het daadwerkelijk ontvangen van incidentele inkomsten. Dat is tot op heden nog niet gebeurd. Het Cft acht de haalbaarheid van de verwachte incidentele inkomsten in steeds grotere mate twijfelachtig, mede gelet op de beperkte tijd die nog tot het einde van 2016 resteert.

Zonder de incidentele inkomsten heeft het Cft onvoldoende zekerheid dat de begroting ultimo 2016 voldoet aan de normen van de Rft en dat voldoende invulling wordt gegeven aan de punten van de aanwijzing. Er zal meer zekerheid moeten komen ten aanzien van de ontvangst van de incidentele inkomsten en het uitvoeren van de maatregelen die daarvoor extra nodig zijn. Tevens identificeert Sint Maarten in de UR een aantal risico's welke, indien deze zich materialiseren, de begroting verder onder druk zetten. Het Cft adviseert u daarom een plan van aanpak op te stellen waarin uiteen wordt gezet welke concrete acties Sint Maarten gaat nemen om nog gedurende 2016 de inkomsten te verhogen dan wel de uitgaven te verlagen en hoe de incidentele inkomsten gerealiseerd gaan worden.

Het Cft stelt dat op basis van de realisaties in het eerste halfjaar moet worden geconstateerd dat de begroting 2016 op dit moment niet in overeenstemming is met de normen van art. 15 Rft Sint Maarten en dat op dit moment in onvoldoende mate invulling wordt gegeven aan de punten uit de aanwijzing. Dit betekent derhalve dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden om te mogen lenen voor nieuwe investeringen.

Toelichting

Gewone dienst

Uit het uitvoeringsbeeld in de 2^e UR blijkt een verdere verslechtering van het begrotingssaldo met ANG 2,4 mln ten opzichte van het eerste kwartaal. Ten opzichte van de vastgestelde begroting is het saldo gedurende het eerste halfjaar met ANG 11,0 mln verslechterd. De gerealiseerde baten blijven in het eerste half jaar in steeds grotere mate achter bij de begroting. Waar gedurende het eerste kwartaal ANG 15,3 mln minder aan baten is gerealiseerd, lopen de baten na het tweede kwartaal ANG 20,5 mln achter. Het totaal aan gerealiseerde baten over het eerste halfjaar bedraagt ANG 237,8 mln waar op basis van de begroting circa ANG 258,2 mln was geraamd.

De baten vertonen net als in het eerste kwartaal over de hele linie onderschrijdingen ten opzichte van de begroting. Hoewel de onderschrijding op de belastingopbrengsten in het tweede kwartaal aanzienlijk is afgenomen (van ANG 7,4 mln naar ANG 0,6 mln) is de onderschrijding bij de concessies en fees fors toegenomen (van ANG 2,6 mln naar ANG 6,9 mln). De onderschrijding op de vergunningen is ook toegenomen (van ANG 1,2 mln naar ANG 2,7 mln) en ook blijven de overige baten nog verder achter bij de begroting (van ANG 4,1 mln naar ANG 10,2 mln).

Ten aanzien van de belastingopbrengsten blijft de omzetbelasting het meest achter ten opzichte van de ramingen. De gerealiseerde winstbelasting is daarentegen hoger dan begroot net als de loonbelasting. De tegenvallende baten uit fees en concessies worden bijna volledig veroorzaakt door een lagere realisatie van de casino- en loterij-fees en van de Telecom concessies die door BTP afgedragen dienen te worden. Met betrekking tot de vergunningen blijven met name de gerealiseerde bedrijfsvergunningen behoorlijk achter en bij de overige baten komt dit doordat ook in het tweede kwartaal de dividenden over 2014 nog niet zijn verzilverd en nog geen besluit is genomen over de bijdrage die van GeBe wordt verlangd.

De realisatie van de lasten in het eerste deel van 2016 blijft ook achter bij de begroting, echter niet evenredig met de baten. In het eerste kwartaal is ANG 6,7 mln minder gerealiseerd aan lasten dan begroot. Na het tweede kwartaal vallen de lasten bijna ANG 9,4 mln lager uit. Het totaal aan gerealiseerde lasten over het eerste halfjaar bedraagt circa ANG 212,0 mln ten opzichte van ANG 221,4 mln zoals geraamd.

De personeelslasten en goederen en diensten vertonen aanzienlijke onderschrijdingen van ANG 2,2 mln resp. ANG 11,2 mln. Hoewel de kosten voor goederen en diensten naar verwachting nog zullen oplopen, met name in het vierde kwartaal, zal op deze post ultimo 2016 sprake zijn van een onderschrijding.

Sint Maarten geeft aan dat het desondanks noodzakelijk is de kosten voor goederen en diensten in het tweede halfjaar verder te temporiseren. De afschrijvingslasten vertonen nog steeds een overschrijding van ANG 2,5 mln. SOAB is gevraagd hier specifiek aandacht aan te besteden. Het Cft heeft hier ook aandacht voor gevraagd in zijn reactie op de 1^e UR.

Ondanks eerder verzoek van het Cft zijn de prognoses voor ultimo 2016 wederom niet opgenomen in de 2^e UR. Hierdoor blijft onduidelijk wat Sint Maarten verwacht te realiseren aan baten en lasten tot en met eind 2016. Het Cft ziet deze prognoses in de 3^e UR graag opgenomen.

Met de vastgestelde begroting 2016 als uitgangspunt en de daadwerkelijke realisaties in het eerste halfjaar, is het financiële beeld als volgt:

Tabel 1: Overzicht begroting versus realisatie

	Begroting 2016	Realisatie Q1	Begroot Q1	Realisatie vs. Begroot Q1	Realisatie Q1+Q2	Begroot Q1+Q2	Realisatie vs. Begroot Q1+Q2
Baten	468,2	129,1	144,4	-15,3	237,8	258,2	-20,4
Lasten	442,9	104,0	110,7	-6,7	212,0	221,4	-9,4
Begrotingssaldo	25,3	25,1	33,7	-8,6	25,8	36,8	-11,0
<i>Waarvan:</i>							
Tekortcompensatie	-20,0						
Overschot	5,3						

In de vastgestelde begroting wordt uitgegaan van een saldo van ANG 25,3 mln ultimo 2016 en dit saldo zou toereikend zijn om in 2016 voldoende van de tekorten uit voorgaande jaren te kunnen compenseren. Dit bedraagt voor 2016 minimaal ANG 20 mln. Er zou in dat geval nog een overschot resteren van ANG 5,3 mln. In het eerste kwartaal is gebleken dat het verschil tussen de gerealiseerde baten en lasten circa ANG 8,6 mln minder is dan begroot. In het tweede kwartaal was dit wederom het geval waardoor na het eerste halfjaar de baten ruim ANG 11,0 mln meer achter zijn gebleven bij de lasten dan voorzien in de begroting. Het Cft constateert daarom dat het begrote saldo voor ultimo 2016 van ANG 25,3 mln als gevolg van de realisaties in het eerste halfjaar met ANG 11,0 mln is verslechterd.

Op basis van realisaties in voorgaande jaren, de eerste zeven maanden van 2016 en de door ons gehanteerde rekenmodellen, komt het Cft op dit moment tot de conclusie dat de inkomsten, bij ongewijzigd beleid, over geheel 2016 naar verwachting minimaal ANG 22 mln lager uitvallen. Op basis van deze informatie en de realisaties tot op heden is een verdere verslechtering van het saldo aannemelijk waardoor niet meer wordt voldaan aan de normen uit de Rft en de punten van de aanwijzing.

De inkomstenverhogende maatregelen die Sint Maarten heeft voorgesteld in de 1^e UR, hebben gedurende het tweede kwartaal niet geleid tot een verbetering van de situatie. De periode die resteert om deze inkomsten nog in 2016 te realiseren wordt steeds korter. Daarnaast zijn de in de 2^e UR (wederom) voorgestelde maatregelen om de inkomsten te verhogen in de meeste gevallen onvoldoende concreet, zeker wanneer het incidentele inkomsten betreft. Voorbeelden hiervan zijn "waarborgen dat incidentele inkomsten worden gerealiseerd", "komen tot concrete acties t.a.v. BTP afdrachten" en "Inlopen achterblijvende inkomsten door gerichte acties". Dergelijke maatregelen bieden het Cft onvoldoende comfort bij het daadwerkelijk realiseren van additionele inkomsten.

Het Cft adviseert u om een plan van aanpak op te stellen met daarin nader toegelicht welke concrete maatregelen Sint Maarten moet gaan nemen om de inkomsten te verhogen dan wel de uitgaven te verlagen om de begroting alsnog te kunnen realiseren. Het ligt in de rede dat het opstellen en ten uitvoer brengen van een dergelijk plan tevens zal leiden tot een begrotingswijziging in 2016.

Kapitaaldienst

Met betrekking tot de begroting van de kapitaaldienst 2016 heeft het Cft een voorbehoud gemaakt omdat de te maken investeringen onvoldoende concreet in de begroting opgenomen waren om getoetst te worden aan de SNA-criteria. Het Cft heeft verder verzocht u bij verdere uitputting op de kapitaaldienst de kapitaaluitgaven aan het Cft voor te leggen, zodat deze vooraf aan de Rft en de SNA-criteria kunnen worden getoetst. Hoewel de uitputting op de kapitaaldienst in het tweede kwartaal met ANG 6,6 mln beperkt is gebleven zijn de voorgenomen uitgaven niet aan het Cft voorgelegd ter toetsing. Ondanks de beperkte uitputting is aangegeven dat de restgelden uit 2014 vrijwel geheel al zijn verplicht. De restgelden van het nieuwe bestuursgebouw zijn nog niet verplicht aangezien deze grotendeels aangewend zullen moeten worden voor de inrichting van het gebouw.

Ondanks herhaaldelijk verzoek heeft het Cft tot op heden nog steeds geen inzicht verkregen in de daadwerkelijke uitputting op de kapitaaldienst noch een overzicht van de aangegane verplichtingen binnen de reeds beschikbare middelen en verzoekt om die reden nogmaals dit inzicht op korte termijn te verschaffen.

Rentelastnorm

Het totaal aan rentedragende schulden van het land Sint Maarten bedraagt circa ANG 500 mln. De rentelasten voor de overheid in enge zin worden over geheel 2016 geraamd op circa ANG 12,5 mln. Voor de gehele collectieve sector bedragen de rentelasten naar verwachting circa ANG 13,8 mln. In beide gevallen wordt de rentelastnorm niet overschreden, aangezien deze voor 2016 is vastgesteld op ANG 31,9 mln.

Betalingsachterstanden

De betalingsachterstanden zoals gepresenteerd in de 1^e UR zijn in het tweede kwartaal onveranderd gebleven en bedragen ongeveer ANG 190,8 mln, waarvan circa ANG 75,8 mln aan SZV en ANG 83,6 aan APS. Door een verdere verslechtering van het begrotingsaldo komt bij ongewijzigd beleid het aflossen van de betalingsachterstanden mogelijk in het gedrang. Tevens dringt het Cft aan op een spoedige overdracht van het nieuwe bestuursgebouw aan SZV, zodat nog in 2016 een aanzienlijk deel van de betalingsachterstanden aan SZV en APS kan worden opgelost.

Financieel beheer

Conform artikel 19 Rft wordt gerapporteerd over de voortgang in het verbetertraject financieel beheer. Het Cft heeft hier al meerdere malen aandacht voor gevraagd en erkent dat hier door het opnemen van de passage over financieel beheer sprake is een van een verbetering. Hoewel de voortgang momenteel nog beperkt is geeft u aan dat in ieder geval een projectplan is opgesteld en de Ministerraad de bijbehorende deelprojectenplannen op 14 juni jl. heeft goedgekeurd. Verder geeft u aan met de Algemene Rekenkamer te hebben afgesproken hem op de hoogte te houden van de voortgang van de deelprojecten. Het Cft verzoekt ook het Cft op de hoogte te houden van de voortgang van de deelprojecten.

Aanbevelingen

Door een verdere verslechtering van het begrotingsaldo in het tweede kwartaal dient Sint Maarten op korte termijn maatregelen te nemen om de inkomsten te verhogen en/of de uitgaven te verlagen. Belangrijk voor het realiseren van de begroting is ook het realiseren van de incidentele inkomsten. Dit is ook in het tweede kwartaal in onvoldoende mate het geval geweest.

Het Cft maakt zich, zoals aangegeven, zorgen over de haalbaarheid van de maatregelen die u in de 2^e UR voorstelt om deze alsnog te realiseren.

Het Cft doet u op basis van de 2^e UR de volgende aanbevelingen:

- Het nemen van additionele, realistische en adequate maatregelen om de begrote inkomsten alsnog te realiseren;
- Een evenredige verlaging van de uitgaven wanneer het niet haalbaar blijkt om de begrote inkomsten te realiseren;
- Het opstellen van een plan van aanpak waarin wordt toegelicht welke concrete maatregelen genomen moeten worden om de inkomsten te verhogen, de uitgaven te verlagen en de incidentele inkomsten gedurende 2016 te realiseren. Het ligt in de rede dat een dergelijk plan ook zal leiden tot een begrotingswijziging in 2016;
- Het verstrekken van een overzicht betreffende de uitputting op de kapitaaldienst inclusief de aangegane verplichtingen binnen de reeds beschikbare middelen;
- Het voorleggen van verdere uitgaven op de kapitaaldienst indien deze als gevolg van herprioritering worden gefinancierd met de reeds beschikbare middelen. Het Cft dient deze te toetsen aan de Rft en de SNA-criteria;
- Het opnemen van een prognose met betrekking tot de verwachte baten en lasten tot en met jaareinde, zoals dit ook in voorgaande rapportages het geval was.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De voorzitter van de Staten van Sint Maarten

De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten